

postavení a hospodářskou úlohu Československa. S mnohým míněním autorovým však nelze souhlasiti, zvláště tehdy, když mluví o německém národě, neboť se zdá, že má na mysli jakýsi ideální substrát němectví.

Vladimír Komender.

Ruch prawniczy, economiczny i socjologiczny je časopis, věnovaný právnímu, hospodářskému a sociálnímu životu Polské republiky. Vydává jej právnická fakulta poznaňské university za redakce prof. dr. A. Peretiakowicze; redakční kruh je složen z profesorů téměř všech právnických fakult v Polsku a znamenitých praktiků, což zaručuje vysokou úroveň jednotlivých příspěvků. Vedle článků a pojednání přináší časopis rozhodnutí nejvyšších soudních instancí, přehled legislativy, mezinárodních smluv a pod. Velká pozornost je věnována literatuře; jsou recensovány spisy polské i cizí a uváděn je podrobný přehled časopisů a právnické literatury světové zejména francouzské, anglické, italské a německé. Odborně jsou komentovány události v právním životě okolních států, zejména slovanských.

Časopis vychází čtvrtletně v rozsahu asi 300 stran; letošní první číslo, jímž je zahájen XIII. ročník, přináší důkladnou studii J. J. Litauera: Rektifikace výroků v polském procesu civilním. Autor podává možnosti a způsoby rektifikace soudních výroků t. j. jejich opravy, doplnění a interpretace, pokud tyto úkony může předsevzít soud, který výrok vynesl. Velmi zajímavým je pojednání W. Makowskiego: O koncepci práva sociálního. M. v něm podává obraz hlubokého přerodu v nazírání na právo, jež má tendenci světovou: pojmá právo jako funkci sociální. Charakteristické znaky nového směru vyvozuje z německé filosofie R. Smenda a francouzské školy M. Hauriou-a, a ukazuje, jak i normativní učení (Kelsen a jeho žáci) začíná pojmá právo jako »Feststellungsverfahren« určitých sociálních skutečností. Článek E. Taylora je věnován speciálním otázkám finanční literatury polské. R. Battaglia v úvaze Krise a metakrise pátrá po příčinách, pro něž světová krise, která, jak autor prohlašuje, začala klasickým způsobem: nadprodukcí, nedorazila ještě k samočinné likvidaci. Příčinu toho zjevu vidí v t. zv. metakrisi, pod kterýžto pojem zahrnuje chybnou a krátkozrakou hospodářskou politiku jednotlivých států. Vladimír Komender.

Sachsenspiegel. (Vydal:) Karl August Eckhardt, Fasc. I.: Landrecht. — Hannover, 1933. Hahn. ss. XVII + 161 in 8. (Monumenta Germaniae historica. Fontes iuris germanici antiqui, series nova, tomus I.) Mk 10. — Nové vydání stěžejní právní knihy německé je připsáno památce Karla Zeumra a vším právem, neboť — jak prozrazuje předmluva Fritze Salomona — koncipoval plán nového vydání, na němž spolupracoval se zmíněným notářem Salomonem. Dopravení tohoto nemalého díla převzal univ. prof. K. A. Eckhardt, který za pomoci řady spolupracovníků znovu překontroloval celý sebraný materiál a celé edici dal konečnou formu. Vydání bylo vskutku připraveno co nejpečlivěji v zásadách Mon. Germ. Vydavatel připravil si edici také přípravnými studii o době zrodu Sschpglu a vzniku jednotlivých textů, jejichž obsah ve vzorně zhuštěném přehledu znovu podal v předmluvě. Eckhardt stojí na stanovisku, že je pravdivé tvrzení rýmované předmluvy o původním sepsání v latině, ač (z důvodů, jež nemohu zde rozváděti) i tak pochybnosti zůstávají. První znění, provedené na popud hr. Hoyera z Falkensteina, složil Eike z Repkova v dolnoněmčině mezi duhnem 1220 až zářím r. 1221. Eckhardtovým vývodům je nutno dáti plně za pravdu a tak se nám vlastně již přesně stanoví datum Sschpglu a ovšem i jeho poměr k předchozím pramenům, zvl. ke Conf. cum principibus eccles. Druhá redakce pochází z let 1221/1224 a to ještě od Eikeho. Třetí redakce vznikla před 1270, asi 1233—1270, čtvrtá pak těsně před 1270. Vydavatel jednak provedl přesnou filiaci použitých rukopisů (asi 30 do 1270) a jednak zužitkoval to typograficky hlavně tak, že prvotní text tiskl antikvou.

Pokud jde o vlastní vydání, samozřejmě se značně liší od předchozích vydání, zvl. Homeyerova, jež před nedávnem ještě bylo znovu otištěno anastatsky, o ostatních vydáních ani nemluvě. Vzpomínám jen, že Zeumer vydal některé ukázky ze Sschpglu ve své známé vý-

běrové sbírce (Quellensammlung z. Gesch. d. deutsch. Verfass. I. 1913) a již tam provedl některé korektury na původním textu quedlinburského rukopisu, jak jej vydal 1863 Daniels. Ale srovnáme-li definitivní formu Eckhardtovu, poznáme ihned, jak mnoho pro nové znění bylo vykonáno. Nové vydání budiž demonstrováno aspoň na dvou ukázkách, jež je možno lehko srovnati s mým přepisem podle Weiskeho textu ve »Vybraných pramenech k práv. děj. středoevrop.« První je z rýmované předlohy známé místo o názvu Sschpglu: ‚Spiegel der Sassen / sol díz bűch sűn genannt, / wen Sassen recht is hir an bekannt. / Alse an eyne spiegele die vrowen / ir antlizze schowen.‘ (srov. moje vyd. str. 31). Druhé místo vybrané na ukázkou mluví o českém králi a je známé nejen pro svů; obsah, ale že kdysi v historii kritiky Sschpglu stanovil se jím terminus a quo pro datování Sschpglu: (kn: III. 57 § 2) ‚... Die schenke des riches, der kuning von Beemen, der hāt nichēnen core, un:me daz her nicht dűdisch nis.‘ (moje vyd. str. 35). K přesnému vydání textu se pak druží varianty, uspořádané podle zásad Mon. Germ. Zde je tedy uložen bohatý srovnávací materiál kterýs je nadto rozhojněn množstvím odkazů na korespondující právní prameny, zvláště Deutschenspiegel. Pod text, ale nad slovné varianty vložil Eckhardt citáty z pramenů, z nichž Sschpgl vznikl, na něž předem odkazuje in margine textu. Pro obsahovou kritiku Sschpglu bylo tímto materiálem vykonáno nejvíce a zjištění této obsahové spojitosti přijde nejvíce vhod také neněmeckým badatelům. Jsou to přednosti nového vydání, které musí každý nestranný badatel uznati. Nakladatelství oznamuje, že druhý svazek Sschpglu, obsahující lenní právo a glosář, vyjde v létě. Jest jen jednoho litovati vzhledem k našim poměrům, a to je ceny, která u knihy takového rozšíření je velmi značná, ale bohužel u německých knih obvyklá. Ča.

Pocta k sedmdesátým narozeninám prof. dra Cyrila Horáčka.
 Redigovali: prof. dr. V. Mildschuh, doc. dr. Fr. Valina, doc. dr. Ant. Basch. Sborník věd právních a státních, ročník XXXII. Sešit 3—4. Praha 1932 — stran 832. — 8° — Horáčkova pocta byla vydána k sedmdesátým narozeninám prof. Horáčka, který po dlouhou řadu let je předním reprezentantem národního hospodářství nejen na fakultě university Karlovy, nýbrž i v životě veřejném, neboť Horáček je typem učence, který dovedl pěstovati vědu ve stálém a bezprostředním styku s běžným životem. Ke všem aktuálním otázkám hospodářským zaujímá své charakteristické stanovisko, jeho teorie je vždy v souladu s praxí. V tomto smyslu vychoval si také dlouhou řadu žáků následovníků. Proto také sborník, který k jeho počtě vydali, je pln živých problémů a bohatým přínosem nových myšlenek a řešení. Téměř každý článek nadhazuje nový problém nebo nové řešení a vyžadoval by proto obšírného zvláštního referátu. Pocta je rozdělena na dva oddíly, v prvním jsou články výlučně národohospodářské, do druhého přispěli žáci a přátelé oslavencovi z jiných oborů. Dr. Auerhan tu má »Příspěvek ke studiu vlivu nadmořské výšky na hospodářské poměry«, doc. dr. Antonín Basch se zabývá zajímavými a časovými problémy devisové kontroly, problémy, které souvisí s celým bytím našeho i světového hospodářství, prof. dr. C. Čechrák pojednává o »Staticce a dynamice životní míry«, prof. dr. Drachovský o »Oscilaci národohospodářských principů«, dr. Dvořák »O některých problémech zemědělského úvěru provozovacího«, dr. Zd. Fafl »O vědeckých metodách v obchodní politice«, prof. dr. Funk velmi zajímavě pojednává o dani jako pojmu právním, dr. Chylík o nejstarším českém spisu národohospodářském, ředitel Karásek o politice průmyslových kartelů, doc. dr. Karvaš o strukturálních změnách čsl. národního hospodářství. O Králově problému stříbra a návrzích neobimetalistů jsme se již zmínili v jedné z předešlých zpráv. Je tu také příspěvek zemřelého prof. Loewensteina o formálním vědním odvětví teleologického myšlení. Velmi časový je příspěvek prof. Mildschuha o vývoji bytových poměrů v Praze a osnově nového bytového zákona. Dr. Mráz má tu příspěvek o statistických řadách, guvernér dr. Pospíšil přináší zajímavý příspěvek k Horáčkově praktické činnosti v peněžnictví, gen. řed. dr. Roos má tu velmi teore-